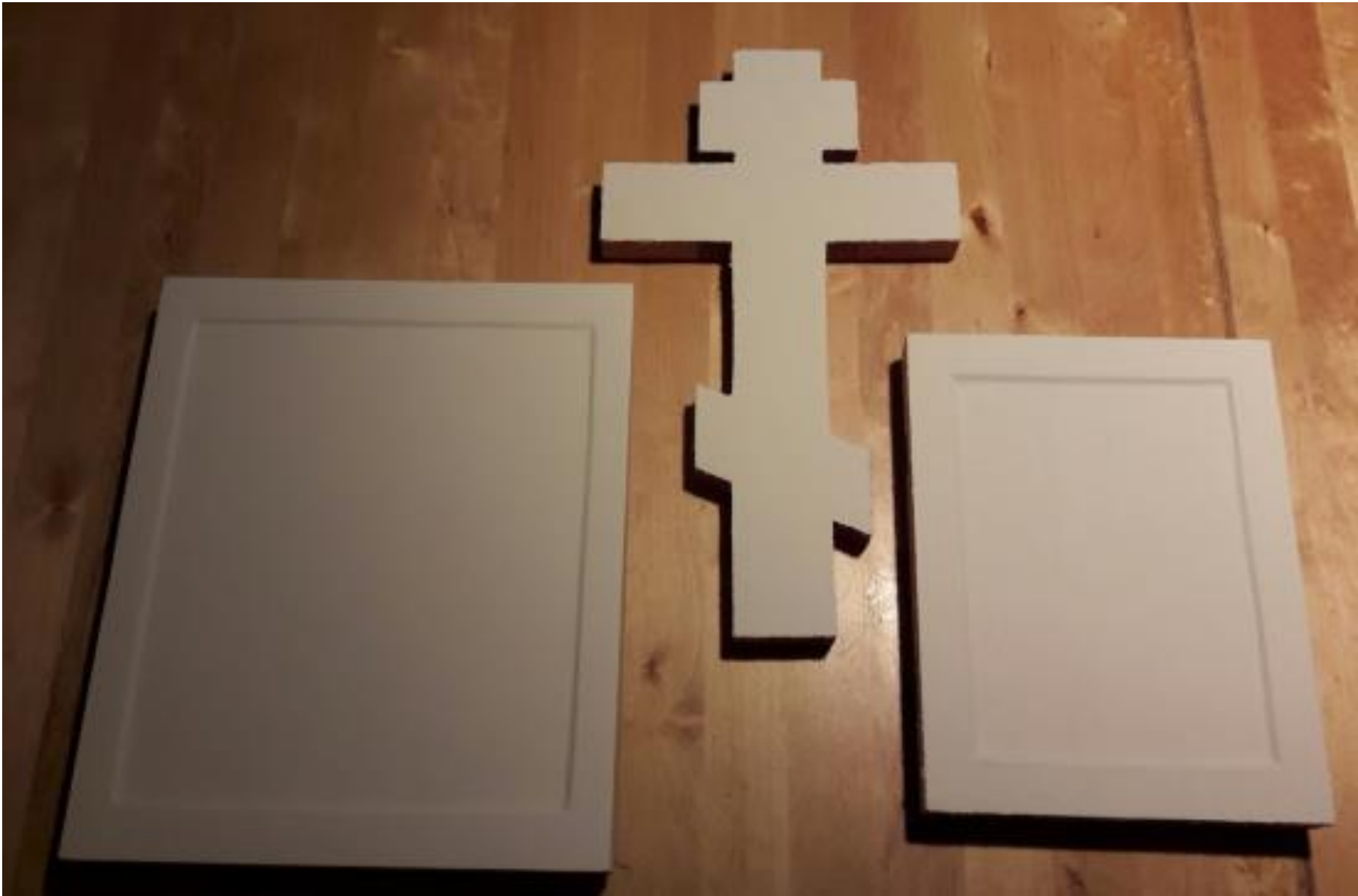

IKONILAUDAN POHJUSTUS

Ritva Rojo 2020

TYÖN KULKU

- 1. Harsokankaan käsittely
- 2. Liiman valmistus
- 3. Lefkaksen valmistus
- 4. Laudan pohjustus liimalla
- 5. Harson liimaaminen
- 6. Lefkaksen lisääminen
- 7. Hionta ja siistiminen
- 8. Laudan suojaaminen kuljetettaessa

HARSOKANGAS

- Hanki kangaskaupasta ohutta puuvillaharsokangasta ja pese se 90 asteen pesussa, jotta se kutistuu lopulliseen mittaansa ja kaikki rasva ym. lähtee pois.
- Kannattaa ostaa pari metriä niin siitä riittää useampaan työhön.
- Leikkaa kutistetusta kankaasta hieman lautaa isompi pala.
- Laita kangas imeytymään 1 dl liima-annokseen.

LIIMAN VALMISTUS annos 300 g (3 dl) 6%

- Mittaa ainesosat tarkalla digitaalivaa'alla grammalleen.
- 300 g annokseen 6% liimavettä tarvitset **18 g** jänisliimaa ja **282 g** kylmää vettä.
- Mittaa kuiva jänisliima esim. jogurttipurkkiin tms. mutta muista taarata kupin paino pois.
- Mittaa kylmä vesi puhtaaseen, kuivaan, kannelliseen metalliastiaan. Muista taarata astian paino pois.
- Lisää jänisliimarakeet veteen ja sekoita haarukalla jotta rakeet uppoavat. Laita kansi päälle ja astia jääkaappiin. Anna liiman turvota jääkaapissa seuraavaan päivään.
- Sekoita pari kertaa turpoamisen aikana.

LIIMAN LÄMMITYS VESIHAUTEESSA

- Seuraavana päivänä liima lämmitetään vesihauteessa.
- Laita liima-astia kattilaan, jossa on vettä ja aloita lämmitys. Sekoita liimaa rauhallisesti lämmityksen ajan. Kun rakeet ovat sulaneet, on liemi valmis. Älä anna liiman kuumeta liikaa, se menee pilalle jos lämpö nousee yli 70 asteen.
- Kaada liima nyt läpinäkyvään suorareunaiseen muoviasastiaan.
- Ota 1 dl liimasta toiseen astiaan harsokankaan liottamista varten.
- Jäljelle jää 2 dl annos, johon lefkas tehdään.

LEFKAKSEN VALMISTUS

- Lämmitä 2 dl liima-annos juoksevaksi vesihauteessa. Varo ettet kuumenna liian kuumaksi!
- Lisää siivilän läpi liitujauhetta liimaan noin 8-10 rkl.
- **ÄLÄ SEKOITA** vaan anna liitujauhon upota hitaasti liimaan. Kun liitumassaa on noin 80% liiman paksuudesta, se riittää. Nyt voit varovasti sekoittaa lusikalla. Älä vispaa äläkä vatkaa ettei massaan muodostu ilmakuplia.
- Lämpimän massan tulee olla hieman paksumpaa kuin kuohukerma purkista otettuna, mutta ei aivan smetanan paksuista.
- Lefkasta säilytetään jääkaapissa.
- Massan pinnalle erottuu ohut kerros pelkkää liimaa.
- Massasta leikataan pystysuuntaisia viipaleita kerralla tarvittava määrä, noin ruokalusikallinen kerrallaan.

LAUDAN RAAPUTUS, LIIMAKERROKSET

- Laudan kuvapinta raavitaan puukolla ristikkokuvioille, jotta kangas uppoaa puun syihin ja liima ui puun sisään.
- Lämmitä vesihauteessa liima-annos, jossa harso on.
- Sivele laudan kuvapinta, ulkolaidat ja takapuoli liimalla, mutta jätä kiilojen viereen 0,5 cm välys ilman liimaa. Kiiloja ei saa liimata kiinni, niiden tulee pysyä irtonaisina.
- Kun liima on kuivunut, sivele kuvapinta uudelleen ja anna kuivua.

HARSON LIIMAUS LAUTAAN

- Asettele liimassa lionnut harso laudalle mieluiten kulmittain, silloin pohjasta tulee paras.
- Sivele liimaa harsolle ja paina harso kunnolla lautaan niin ettei jää yhtään ainoaa ilmakuplaa.
- Anna harson kuivua, mutta pidä huoli ettei se liimaannu laudan syrjiin. Kun harso on kuivunut, leikkaa ylijäämät pois puukolla tai saksilla.

LEFKAKSEN LISÄÄMINEN

- Lefkasta laitetaan lautaan 2-3 kertaa päivässä noin viikon ajan, kunnes kerros on noin 1 mm.
- Ota noin 1 rkl lefkasta (huom. Leikkaa veitsellä pystysuora viipale jotta liimapitoisuus pysyy samana) ja lämmitä se juoksevaksi metallikipossa vesihauteessa
- Levitä lefkasta siankarvapensselillä laudan pintaan tasaisesti koko alalle ja paina se kankaan koloihin. Käytä kumilastaa tai vanhaa "bonuskorttia" jotta saat painettua ilmakuplat pois ja aineen tiiviisti kankaan syihin.
- Kerralla voit laittaa 2-3 kierrosta, sitten muutaman tunnin kuivattelutauko.

HIONTA JA SIISTIMINEN

- Putsaa laudan **reunan yli valunut** lefkas ensin puukolla enimmät, sitten hio **reunat #240** hiomapaperilla
- Hio **kuvapinta** hiomapaperilla #400 niin ettei jää siveltimen vetoja eikä kuoppia tai kohoumia
- Jatka hiontaa vesihiomapaperilla #600 ja viimeistele #800.
- Jos ikoni kullataan, hiontaa jatketaan vielä #1000 - #6000 mutta se on jo luku erikseen.
- Mitä paremmin olet tasoittanut lefkaksen kumilastalla, sen vähemmällä pääset hionnassa. Varo hiomasta kankaaseen saakka.

LAUDAN SUOJAAMINEN KULJETETTAESSA

- Ikonilauta täytyy suojata kolhuilta, hankautumiselta ja kosteudelta aina kuljetettaessa.
- Kuivuneelle maalauspinnaalle laitetaan voi- tai leivinpaperi. Sitten lauta kääritään pyyhkeeseen tai silkkivaatteeseen ja lopuksi esim. kukkien kuljetukseen tarkoitettuun lämpöpussiin tai tukevaan pahvilaatikkoon.
- Ikonilautaa kannetaan varoen ettei se hölsky kassissa ja naarmuunnu tms.

